

PABLO NERUDA

= Niftalij Richarldo Reyes Basualto

- 1904.-1973.

- Čileanski pjesnik

- Neko je vrijeme radio kao diplomatski predstavnik
sa Alendeom predložen za predsjednika, odrekao se kandidature.

- Kao književnik prošao put:

od neoromantizma preko nadrealizma do socijalne poezije

- 1971. – Nobelova nagrada – zbog politike i modnog hita (!?)

Njegovu najveću vrijednost mnogi nalaze u **mladenačkoj lirici**:

1. zb.: Dvadeset ljubavnih pjesama i jedna očajna

(Zb. Tijelo žene = skraćeno izdanje prve)

- piše ju kao dvadesetogodišnjak

- 8 god. kasnije je nadopunjava

Poezija – romantična,

- pomalo nadrealistička – inzistira na snovima

Objavio oko 30 zbirki pjesama

Centralno i ogromno djelo – **Sveopći spjev** (u 15 000 stihova!)

vrlo neujednačeno djelo

ima genijalnih uzleta i

najbanalnijih padova

Glomaznost, hiperprodukcija, ne pogoduje kvaliteti

⇒ pjeva bez kontrole,

osjećaja za mjeru,

odabiranja.

Tematski = kompletni prikaz povijesti i

zemljopisa

Južnoameričkog kontinenta.

Zbirke:

- **100 ljubavnih soneta**

- slabija od 1. zb. <= beskrajno variranje

□

upornost da se neprestano govori isto, samo malo drugačije

funkcija pejzaža – tzv. *nerudijski* = prožimanje s osjećajima

□

dominira: usamljenost,
bespomoćnost

⇒ boje: siva,

crna,

tamna.

⇒ motivi: kiše,

vjetrovi.

- **Španjolska u srcu** (1937.- tada boravi u Mexiku kao diplomatski predstavnik)

Novije (poslije 60.-tih g.)

- **Ruke dana**
- **Kraj svijeta**

Postaje narodni pjesnik zahvaljujući politici te vjerojatno bog toga i dobiva Nobelovu nagradu.

1950. – **Sveopći spjev** – 15 000 stihova

= opća geografija i povijest Južne Amerike (zalazi pomalo i u Sjevernu)

Iz Sveopćeg spjeva:

Ljubav Amerike – 1400

Ide od prapočetka, općenitog postojanja čovjeka, Zemlje. Zadržava se na civilizaciji Inka, spominje Machu Pichu, orlove Sekvoje, kondore, Virakochu, Manko Kapka, Indijance.

Himna i povratak

Dozivanje domovine. Poziva ju kao majku rasplakano dijete. Želi zaspati u njenoj jezgri, da mu da svoju vedru noć prodornih struna, svoju noć moreplovnu, svoj stas zvjezdani.

Neka se probudi drvosječa

Stalno spominje Lincolna. Želi jednakost bijelaca i crnaca. Želi da Lincoln dođe sa sjekirom.

Svima čestita Novu godinu, svim Čileancima osim predsjedniku zbog koga je morao emigrirati iz Čilea.

Ovdje završavam

Posljednja pjesma. Napisana u progonstvu, u ilegali.

(Sveopći spjev završava 5. II. '49., par mjeseci prije 45. rođendana)

Nagnut u veče

Nagnut u veče vučem svoje tužne mreže
prema tvojim oceanskim očima.

Tu se prostire i gori na najvišoj lomači
samoća moja što krši ruke kao brodolomac.

Šaljem crvene znakove tvojim odsutnim očima
što poput mora zapljuskuju obalu svjetionika.

Samo tmine krije, ženo daleka i moja,
iz tvog pogleda izranja ponekad obala užasa.

Nagnut u veče bacam svoje tužne mreže
u ovo more što ljulja tvoje oceanske oči.

Noćne ptice ključaju prve zvijezde,
što trepere ko duša moja dok te ljubim.

U trku jaše noć na svojoj tamnoj kobili
rasipljući poljem svoje azurno klasje.

Draga si mi kad šutiš

Draga si mi kad šutiš jer si tako odsutna,
i čuješ me iz daljina i moj te glas ne dira.
Čini se kao da su tvoje oči uzletjele
i cjelov da je zatvorio tvoja usta mirna.

Kako su sve stvari prepune moje duše
i puna duše moje izranjaš iz svih stvari.
Leptirice iz snova slična si mojoj duši
slična si sjetnoj riječi iz spomenara starih.

Draga si mi kad šutiš i tako si daleko
i kao da si tužan leptiru koga slutim
čuješ me iz daleka i moj te glas ne stiže.
Sa tvojom nijemom šutnjom pusti da i ja šutim.

Pusti da razgovaram ipak sa svojom šutnjom,
jasna je kao svjetiljka i kao prsten blista.
Ti si poput noći, nijema i osuta zvijezdama.
tvoja je šutnja zvijezda, tako daleka i čista.

Draga si mi kad šutiš jer si tako odsutna
kao da si već mrtva i za tobom bih plako.
A zatim jedna riječ i jedan osmijeh samo
i radujem se, radujem što ipak nije tako.

Ljubavna pjesma

Ove noći mogu napisati najtužnije stihove.

Napisati, na primjer: "Noć je puna zvijezda,
trepere modre zvijezde u daljini."

Noćni vjetar kruži nebom i pjeva.

Ove noći mogu napisati najtužnije stihove.
Voli sam je, a katkad je i ona mene voljela.

U noćima, kao ova, držao sam je u svom naručju.
Ljubio sam je, koliko puta, pod beskrajnim nebom.

Voljela me je, a katkad sam i ja nju volio.
Kako da ne ljubim njene velike nepomične oči.

Ove noći mogu napisati najtužnije stihove.
Pomisao da je nema. Osjećaj da sam je izgubio.

Slušati beskrajnu noć, bez nje još beskrajniju.
I stih pada na dušu kao rosa na livadu.

Nije važno što je moja ljubav nije mogla zadržati.
Noć je zvijezdovita i ona nije uz mene.

I to je sve. U daljini netko pjeva. U daljini.
Moja je duša nespokojna što ju je izgubila.

Kao da je hoće približiti moj pogled je ište.
Moje srce je ište, a ona nije uz mene.

Ista noć odijeva bjelinom ista stabla.
Mi sami, oni od nekada, nismo više isti.

Više je ne volim, zaista, ali koliko sam je volio.
Moj glas je iskao vjetar da joj dodirne uho.

Drugome. Pripast će drugome. Kao prije mojih poljubaca.
Njen glas, njeno sjajno tijelo, njene beskrajne oči.

Više je ne volim, zaista, a možda je ipak volim.
Tako je kratka ljubav, a tako pust je zaborav.

Jer sam je u noćima, kao ova, držao u svom naručju,
moja je duša nespokojna što ju je izgubila.

Iako je ovo posljednja bol koju mi ona zadaje,
i ovi stihovi posljednji koje za nju pišem.

Na mome sumračnom nebu

Na mome sumračnom nebu ti si kao oblak
i oblik tvoj i boja takvi su kakve želim.
Moja si, moja, ženo slatkih usana,
u tvom životu žive moji beskrajni snovi.

Svjetiljka moje duše rumeni tvoje noge
i moje oporo vino na tvojim je usnama slade,
žetelice moje pjesme večernje,
o, koliko si moja u mojim samotnim snovima!

Moja si, moja, vičem u lahor predvečerja
i vjetar raznosi moj udovički glas.
U dnu mojih očiju loviš i to što si ulovila
zaustavlja kao voda tvoje noćno gledanje.

U mreži moje glazbe zarobljena si, ljubavi,
i moje mreže široke su poput neba.
Duša se moja rađa na obali tužnih ti očiju.
U tvojim tužnim očima počinje zemlja snova.